

Rektorena vid Ängskolan
Marks kommun
511 80 Kinna
markskommun@mark.se

2011-03-23

Dnr 43-2010:5513

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Ängskolan
i Marks kommun

Tillsyn av Ängskolan

Grundskola årskurserna 4-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Ängskolan och Marks kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Ängskolan har en verksamhet som i flertalet avseenden uppfyller de nationella kraven för utbildningen. Måluppfyllelsen när det gäller kunskapsresultaten ligger dock under genomsnittet för riket.

Vid Skolverkets inspektion med beslut år 2004 framkom bland annat att Ängskolan behövde arbeta med att ge särskilt stöd samt upprätta åtgärdsprogram till samtliga elever i behov av detta. Alla elever i behov av stöd har inte åtgärdsprogram konstateras även vid Skolinspektionens besök 2011.

De elever och lärare som Skolinspektionen intervjuar vid inspektionstillfället trivs vid Ängskolan. Både elever och lärare lyfter fram rektorernas närvaro och engagemang för verksamheten. Demokrati och inflytandefrågor har sedan många år varit ett mycket viktigt inslag i skolans verksamhet. Eleverna är mycket nöjda med sin möjlighet till inflytande. Både elever och lärare visar stort engagemang för Ängskolan vid inspektionstillfället och skolmiljön är välkomnande. Eleverna berättar att de har sökt sig till Ängskolan beroende av de profiler som skolan har.

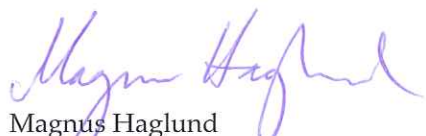
Skolinspektionen har i tillsynen av Ängskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå mål att uppnå för årskurs 9 i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper)
- Rektorerna tar inte i tillräckligt omfattning ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. (2 kap 3 § 1985 års skollag)
- Åtgärdsprogram upprättas inte alltid för elever i behov av särskilt stöd. (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav. (14 a kap. 1985 års skollag)
- Skriftliga bedömningar som ges är inte i enlighet med grundskoleförordningens krav. (7 kap. 9 § grundskoleförordningen)

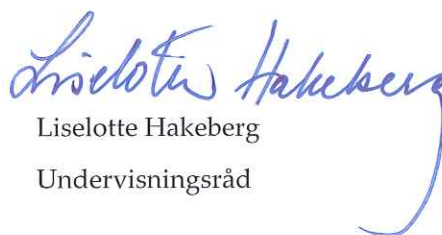
Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektorerna och Marks kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Marks kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Marks kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Barbro Fock och juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Liselotte Hakeberg
Undervisningsråd

Bilagor:

- Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
- Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Ängskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Marks kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Ängskolan den 3-4 mars 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ängskolan, dels den information som samlats in under besöket. Vid Ängskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Ängskolan

Tabell 1: Antal elever vid Ängskolan

Ängskolan	Antal elever
Grundskoleklass	480

Källa: Uppgifter från skolan

Ängskolan är en grundskola med årskurserna 7-9 i Skene. Skolan är organiserad i tre arbetslag, varje arbetslag leds av en samordnare. Vid skolan finns två rektorer. Ängskolan har utvecklat flera profiler med inriktning mot idrott, musik, matematik och naturorienterade ämnen samt jakt och miljö. Profilklasserna gör att elever från hela kommunen söker sig till skolan.

Tillsynsprotokoll för Ängskolan

Rutan vid varje bedömningsområde fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen att uppnå för årskurs 9 i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Ängskolans kvalitetsredovisning för läsåret 2009/10 redovisas resultaten för kravnivån vid samtliga delprov i de nationella ämnesproven i svenska, matematik engelska och fysik 9. För årskurs 9 redovisas även resultat för betyg i årskurs 9 för dessa ämnen. Skolans meritvärde presenteras över tid och sammanställer resultaten för pojkar och flickor.

Relationen mellan nationella ämnesprov och slutbetyg i årskurs 9 visar på en följsamhet med resultat i riket. Elevernas kunskapsresultat på Ängskolan i årskurs 9 är lägre än genomsnittet för riket. Det genomsnittliga meritvärdet vårterminen 2010 var 204,7 i Ängskolan jämfört med riksgenomsnittet 208,8. Året innan var meritvärdet lägre, 200,1. Statistiken visar att flickorna genomgående har ett bättre resultat sett över tid. Vårterminen 2010 hade flickorna 212,1 och pojkarna 198,8. Det var 87,0 procent av eleverna som var behöriga till ett nationellt program. Det var en högre andel av pojkarna som var behöriga till nationellt program. Det var 72,3 procent av eleverna på Ängskolan som nådde målen i alla ämnen.

Vid jämförelse av elevernas kunskapsresultat över tid varierar resultaten de senaste fem åren 2006 - 2010. Andelen elever som ej uppnått målen i matematik och de naturorienterande ämnena, kemi, fysik, biologi samt bild är större i förhållande till måluppfyllelsen i andra ämnen. Skolinspektionen vill också uppmärksamma att endast 55 procent av eleverna vid Ängskolan har betyg i ett språkval att jämföra med motsvarande för riket, ca 63 procent.

Den aktuella tillsynen visar på att åtgärder behövs inom områden som har betydelse för ökad måluppfyllelse i alla ämnen på Ängskolan. Exempelvis finns inte alltid åtgärdsprogram och i en del av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknas åtgärder i ämnen som elever saknar betyg i.

Huvudområde: Pedagogiskt ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorerna tar inte i tillräckligt omfattning ansvar för att skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Ängskolan har lämnat en skriftlig redogörelse för lärarnas kompetens. Det framgår att det finns behörighet i flertalet ämnen i lärargruppen, men att det även finns lärare som saknar adekvat utbildning för den undervisning de bedriver. Det framkommer också vid intervjuer med lärare och rektorerna att det finns utbildade lärare som undervisar i ämnen som de saknar utbildning i, till exempel i samhällsorienterande ämnen. Enligt rektorerna söker de alltid behöriga lärare vid anställning och ger endast visstidsanställning till lärare som saknar behörighet.

Skolinspektionen kan konstatera att det åligger rektorn att arbeta för att eleverna i så stor omfattning som det är möjligt undervisas av lärare som har utbildning i de ämnen de undervisar i. Skolinspektionen vill påtala vikten av ämnesbehöriga lärare för elevernas möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 1985 års skollag

Motivering:

Ängskolan har upprättat en plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2010/11. Till stora delar uppfyller denna plan författningarnas krav. Planen innehåller en allmän översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling såsom att man skall informera om likabehandlingsplanerna i alla klasser och planera värdegrundsarbetet vid skolan. Elevernas riskbedömning som presenteras i planen har dock inte renderat i några konkreta mål eller vilka åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under kommande det året. Skolinspektionen konstaterar därför att Ängskolans plan inte innehåller mål utifrån den aktuella kartläggningen eller nulägesanalys av verksamheten som skolan har genomfört.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Skriftliga bedömningar som ges är inte i enlighet med grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, ska betyg inte sättas i ämnet utan en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling ska ges. Av bedömningen kan framgå de stödåtgärder som har vidtagits.

Vid Ängskolan ges skriftliga omdömen till eleverna enligt en gemensam mall för Marks kommun. En bedömning av hur eleverna har uppnått kursplanernas mål ges, samt information om erhållet stöd.

Dessutom lämnas en bedömning av elevens "studieprofil", som graderas i en tregradig skala, god, normal och problem. Inom området ska bland annat elevernas koncentration, memorering, slutledningsförmåga och ambition värderas. Det är av vikt att de skriftliga bedömningarna relaterar till de nationella målen för utbildningen, vilket dessa inte har någon koppling till. En sådan värdering är inte förenlig med grundskoleförordningens krav.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Åtgärdsprogram upprättas inte alltid för elever i behov av särskilt stöd

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Vid skolinspektionens genomgång av åtgärdsprogram vid Ängskolan framkom att det saknades åtgärdsprogram för elever som inte hade erhållit betyg höstterminen 2010. De åtgärdsprogram som skolinspektionen har tagit del av är också av skiftande kvalitet och har ett huvudsakligt fokus på elevens ansvar för åtgärderna.